

הסדרת משק הדבש בישראל

פורום קהלת

קובץ נספחים

1. הסדרי גידול הדבורים וייצור הדבש במדינות שונות – טבלת סיכום
2. הצעה לתיקון תקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), תשכ"ח-1968
3. הצעה לתיקון הצעת חוק הרעייה, תשס"ט-2009
4. הצעה לתיקון פקודת הגנת הדבורים [נוסח חדש], תשמ"ג-1983
5. הצעה לתקנות הגנת הדבורים, תשע"ג-2013
6. הצעה לתיקון חוק המפגעים הסביבתיים, תשכ"א-1961
7. הצעה לתקנות המפגעים הסביבתיים (בעלי חיים), תשע"ג-2013.

<u>המדינה</u>	<u>חובת רישום כוורת</u>	<u>חובת רישון</u>	<u>מיקום/ מרחקים</u>	<u>הגבלות אחרות/הערות</u>	<u>אגרות</u>
<u>ניו ג'רזי</u>	יש	אין	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. לא נמצא הגבלות חוקיות נוספות כלשהן לגבי עניין זה.	1. ניתן להחזיק אך ורק כוורות יבילות מודרניות. כל כוורת אחרת ניתנת להשמדה על ידי הרשות המוסמכת. 2. מקור מים חייב להיות במרחק לא יותר מ-50 רגל. 3. כל כוורת חייבת להיות לפחות 10 רגל מגבול המגרש.	לא ידוע
<u>פנסילבניה</u>	יש [נקודת מרעה]	אין	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. לא נמצא הגבלות חוקיות נוספות כלשהן לגבי עניין זה.	1. ניתן להחזיק רק סוג מסוים של דבורה, ה-EHB. 2. איסור על ניהול הכוורת בזמן ששכנים או הציבור משתתפים בפעילות בחוץ. 3. ניתן להחזיק אך ורק כוורות יבילות מודרניות. כל כוורת אחרת ניתנת להשמדה על ידי הרשות המוסמכת. 4. מקור מים חייב להיות במרחק לא יותר מ-50 רגל. 5. כל כוורת חייבת להיות לפחות 10 רגל מגבול המגרש	יש אגרת רישום עבור נקודת מרעה בסך 10 דולר.
<u>קליפורניה</u>	יש	אין	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך.	1. ניתן להקים כוורת אך ורק על אדמה השייכת לבעל הכוורת אלא אם כן התקיימו התנאים הבאים: 1.1. במידה וזה אדמה פרטית, יש הסכמה מבעל הקרקע, ובעל הכוורת יכול להוכיח הסכמה זו על פי דרישה ראשונה. 1.2. במידה וזה אדמה ציבורית, לבעל הכוורת יש הסכמה מאת הרשות המנהלת את האדמה. 2. ניתן להגיש בקשה לרישום מס' זיהוי על כוורות. במידה ולכוורת יש מס' זיהוי, אסור לאדם להחזיק בכוורת שאין בה את מס' הזיהוי שלו. ניתן למכור מספרים.	אגרת רישום: 10 דולר לכל שנת רישום

יש עבור רישיון- 5 דולר עבור כל כוורת- 15 סנט	1. ניתן לרשום כוורות חדשות בכל עת. 2. עם הכוורת מצויה על אדמות שאינן של בעל הכוורת, בעל הכוורת חייב לצרף את הסכם השימוש בינו לבין בעל הקרקע. 3. הרשות המוסמכות רשאית לבטל את רישום הכוורת אם נוכח כי הכוורת הרלבנטית גורמת למטרד. 4. חובת זיהוי- על כל כוורת חייבת להיות פתק הכולל את כל המידע על בעל הכוורת.	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. <u>הערה</u>: בעבר היה איסור להקים כוורת מסחרית פחות מ-2 מיל מכוורת אחרת. הוראות אלו בוטלו. הערה: הוגשה עתירות נגד חוקתיותן של הוראות אלו שנדחו על ידי הערכאות בארה"ב. העותרים טענו, בין היתר, כי הוראות הללו מפרות את ה- Equal Protection Clause. עיון בפסק הדין מראה כי החוק הינו הוראת חירום ונועד להגן על הדבורים ולמנוע מחלות בין הדבורים.	יש	יש	<u>צפון דקוטה</u>
יש	התקנות של מדינת ויומינג שהותקנו מכוח החוק קובעות פרוצדורה דיונית במקרה דבוראי מקים מכוורת פחות מ-2 מיל מכוורת של אדם אחר. כל נקודת מרעה חייבת לכלול בתוכה לפחות 10 כוורות.	<u>ברירת מחדל</u>: ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית/חוזית לכך. <u>חריג</u>: מרחק בין כל מכוורת לא פחות מ-2 מיל. <u>חריג לחריג</u>: - חובת המרחק אינה חלה על מכוורות שהן בבעלות דבוראי אחד. - חובת המרחק אינה חלה לגבי מכוורות לצורכי האבקה ולצורכי תחביב.	אין	יש	<u>ויומינג</u>

יש	החוק אוסר הקמת כוורת עם שותף כל עוד השותף אינו רשום (שותפות כזו מהווה עילה לפירוק שותפות). לא ניתן להקים כוורות במידה וקיימת סכנה ממשית לסביבה כתוצאה מריבוי דבורים.	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. לא נמצא הגבלות חוקיות נוספות כלשהן לגבי עניין זה.	אין	יש	<u>ניו סאות' ויילס</u>
יש		ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. לא נמצא הגבלות חוקיות נוספות כלשהן לגבי עניין זה.		יש	<u>מערב אוסטרליה</u>
?	החקיקה הבריטית (והאיחוד) מראה כי רוב האמצעים, אם לא כולם, שאומצו על מנת להגן על שוק הדבורים, אומצו במסגרת חקיקה תברואתית.	ניתן להקים מכוורת בכל מקום כל עוד יש לו רשות קניינית לכך. לא נמצא הגבלות חוקיות נוספות כלשהן לגבי עניין זה.			<u>בריטניה</u>

?	יש חובת הצהרה על מיקום הכוורות. צריך לחדש את ההצהרה כל שנה. אם הכוורת היא לצורך מסחרי, אז יש גם חובת רישום ("code rural" סעיף II-253). ברישום מכניסים גם את ההצהרות וגם דו"חות סאניטרים על מצב הכוורות.	הכלל: ההחלטה היא כל כל מחוז. החריג: אם יש קיר בגובה של 2 מטר ובאורך של 2 מטר בכל צד, שמבודד את הכוורת, אז אין דרישה למרחק ("code rural", סעיף 6-211)	אין	יש	<u>צרפת</u>
?	באיזור ולוניה, חובת הרישום (דרך "הצהרה") היא רק למי שמקים מכוורת באיזור שאינו חקלאי. נחשב איזור חקלאי רק איזור שהוא רחוק יותר מ-50 מטר מכל כביש. http://www.cari.be/article/emplacement-des-ruchers/	בכל בלגיה, צריך מרחק של לפחות 20 מטרים ממקום ציבורי. לכל איזור בבלגיה יש גם תנאים מיוחדים אחרים. מי שמקים בכוורת במרחק קטן יותר יהיה חייב קנס של בין 5 ל-15 פרנקים. (סעיף 88 של ה"code rural")	אין	יש אלא אם כן זה באיזור חקלאי	<u>בלגיה</u>

תקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), תשכ"ח-1968

בתוקף סמכותי לפי סעיף 3 לחוק להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים), תשי"ב-1952, ולאחר התייעצות בועדה מייעצת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק ראשון: פרשנות

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"המנהל" - מנהל המחלקה לדבורים במשרד החקלאות;
"כוורת" - ארגז, תבנית, כלי קיבול וכל מבנה אחר שמשמשים בו לגידול דבורים;
"דבורית" - כוורת מאוכלסת משפחה של דבורים;
"מכוורת" - דבורית אחת או קבוצת דבוריות המוצבות במקום אחד;
"חומר רביה" - ולד, לרבות ביצים, מלכונים, מלכות דבורים וכן דבוריות, שלא לצורך עצמי;

"מכוורת רביה" - מכוורת שבה מגדלים חומר רביה שלא לצורך עצמי בלבד;
"מכוורת טיפוח" - מכוורת שבה מטפחים חומר רביה מבורר ובדוק, שלא לצורך עצמי בלבד, ומתנהל לגביה ספר יוחסין;

"גזע דבורים" - דבורים שיש להן תכונות תורשתיות אופייניות המגדירות גזע מסויים;

"מרעה לדבורים" - שטח שיש בו צמחיה שפריחתה מספקת מזון לדבורים;

"רכישה" - קניה או החזקה, למעט החזקה של חומר רביה מייצור עצמי;

"ספר יוחסין" - רישום המעיד על מוצא גנטי של חומר רביה;

"הרשות המבצעת" - כמשמעותה בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור דבש ומכירתו), תשכ"ט-1969 (להלן – הצו). המועצה לייצור ולשיווק של דבש, חברה רשומה לתועלת הציבור.

תק' תשל"א-1971

פרק שני: הקמת מכוורת והחזקתה בנטל

2. (א) לא יקים אדם ולא יחזיק מכוורת, אלא אם קיבל רשיון ייצור לפי סעיף 2 לצו וניתן לו היתר בכתב לכך מאת הרשות המבצעת ובהתאם לתנאיו.

איסור הקמת מכוורת והחזקתה ללא היתר תק' תשל"א-1971

(ב) לא ישנה אדם את מספר הדבוריות שבמכוורת אלא אם ניתן לו היתר בכתב לכך מאת הרשות המבצעת.

תק' תשל"א-1971

3. (א) הרשות המבצעת רשאית לתת היתרים בכתב להקמת מכוורת והחזקתה, בהם יפורטו מספר הדבוריות שלגביהן ניתן כל היתר וכן המקום בו רשאים להחזיקן.

היתר להקמת מכוורת והחזקתה תק' תשל"א-1971

(ב) אדם שקיבל היתר חייב לחדשו בראשון לינואר של כל שנה.

4. לא יעביר אדם את מכוורתו למקום אחר מזה שפורט בהיתר, אלא אם קיבל מראש אישור בכתב לכך מאת הרשות המבצעת.

איסור על העברת מכוורת תק' תשל"א-1971

פרק שלישי: שטחי מרעה לדבורים בנטל

5. לא יעמיד אדם ולא יחזיק את מכוורתו בשטח מרעה לדבורים, למעט השטח שאושר לו להקמת מכוורת והחזקתה, אלא אם קיבל מראש אישור בכתב לכך מאת הרשות המבצעת ובהתאם לתנאיו רשם את המכוורת ופעל בהתאם לתנאי הרישום.

איסור רעיית דבורים ללא אישור מרעה תק' תשל"א-1971

6. הרשות המבצעת רשאית לתת אישורים בכתב לרעיית דבורים (להלן – אישור מרעה), בהם תפורט התקופה ומספר הדבוריות שלגביהן ניתן כל אישור וכן המקום בו רשאים להחזיקן.

אישור לרעיית דבורים תק' תשל"א-1971

7. (א) בקשה לאישור לרישום מרעה תוגש לרשות המבצעת בטופס שהיא קבעה.
(ב) המגיש בקשה לאישור לרישום מרעה ימלא את כל הפרטים שבטופס באופן מדויק ומפורט ויתן תשובות מלאות ונכונות לשאלות שבו.

בקשה לאישור תק' תשל"א-1971

פרק רביעי: מכוורת רביה ומכוורת טיפוח

8. הרשות המבצעת, בהסכמת המנהל, רשאית לתת רשיונות בכתב להקמה או להחזקה של מכוורת רביה או מכוורת טיפוח.

רשיון למכוורת רביה ומכוורת טיפוח תק' תשל"א-1971

9. לא יקים אדם ולא יחזיק מכוורת טיפוח או מכוורת רביה אלא אם קיבל רשיון לכך מאת הרשות המבצעת ובהתאם לתנאיו.

איסור הקמת מכוורת רביה ומכוורת טיפוח והחזקתן תק' תשל"א-1971

10. בקשה לרשיון למכוורת רביה תוגש על ידי מי שנתקיימו לגביה התנאים הבאים:

תנאים לקבלת רשיון למכוורת רביה

(1) במכוורתו דבורים מגזע איטלקי או מגזע אחר שאישר המנהל, מחומר רביה מבורר ובדוק;

(2) מכוורתו אינה נגועה במחלות, והיא מוחזקת בתנאים סניטריים להנחת דעתו של המנהל.

11. בקשה לרשיון למכוורת טיפוח תוגש על ידי מי שנתקיימו לגביה התנאים הבאים:

תנאים לקבלת רשיון למכוורת טיפוח

(1) במכוורתו דבורים מגזע איטלקי או מגזע אחר שאישר המנהל, מחומר רביה מבורר ובדוק;

(2) מכוורתו נקיה ממחלות והיא מוחזקת בתנאים סניטריים להנחת דעתו של המנהל;

(3) במכוורתו נערכת עבודת ברירה והשבחה ומתנהל לגביה ספר יוחסין.

12. (א) המחזיק בתעודת רישום למכוורת רביה או למכוורת טיפוח ינהל יומן (להלן - היומן) והוא יגיש את היומן לבדיקה לידי המנהל או מי שהמנהל הסמיכו לכך, בכל עת שהמנהל יורה.

יומנים

(ב) החייב לנהל יומן, ינהל בו רישום רצוף של סוג חומר הרביה שנמכר, כמותו, שם הקונה ותאריך המכירה.

13. לא ימכור אדם ולא יעביר לאחר בכל דרך שהיא חומר רביה, אלא אם חומר הרביה יוצר במכוורת רביה או במכוורת טיפוח.

איסור מכירת חומר רביה

14. לא ירכוש אדם את הבעלות בחומר רביה ולא ירכוש בכל דרך את החזקה בו אלא אם חומר הרביה יוצר במכוורת רביה או במכוורת טיפוח.

איסור רכישת חומר רביה

15. חומר רביה למכוורת רביה יירכש ממכוורת טיפוח בלבד.

רכישה של מכוורת רביה

16. במכוורת טיפוח יוחזק חומר רביה שמקורו בייצור עצמי בלבד.

מקור חומר רביה במכוורת טיפוח

17. על אף האמור בתקנות 13 עד 16 רשאי המנהל לאשר בכתב רכישה של חומר רביה, מכירתו והעברתו לאחרים בדרך אחרת.

רכישת חומר רביה בדרך אחרת

פרק חמישי: שונות

~~18. אדם שקיבל היתר בכתב להקמת מכוורת והחזקתה יסמן את כל הדבוריות שבמכוורת במספר הרישום המופיע בהיתר, בספרות גדולות ובדורות הניתנות לקריאה בקלות.~~

סימון הדבוריות

19. לא ירכוש אדם דבורים, ולא יעביר דבורים לאחר בכל דרך שהיא, אלא אם הן מגזע איטלקי או מגזע אחר שאישר המנהל.

הגבלה לרכישת דבורים

20. לא ייבא אדם דבורים לצרכי רביה וחומר רביה אלא בהמלצת המנהל.

איסור יבוא תק' תשל"א-1971

~~21. (א) המנהל או הרשות המבצעת, לפי הענין, רשאים לבטל או להתלות רשיון, היתר או אישור אם נוכחו כי הוראה מהוראות תקנות אלה אינה מתמלאת בהקפדה.~~

ביטול והתליה תק' תשל"א-1971

~~(ב) רשיון, היתר או אישור שהותלו או בוטלו, לא יחודשו אלא לאחר שהוכח למנהל או לרשות המבצעת, לפי הענין, כי כל הוראה בתקנות אלה בוצעה בהקפדה.~~

22. רשיון, היתר ואישור לפי תקנות אלה הוא אישי ואינו ניתן להעברה.

איסור העברת היתר

23. מכוורת או חומר רביה שנעברה בהם עבירה על הוראה מהוראות תקנות אלה, רשאי המפקח להורות על תפיסתם, והם יוחזקו ויטופלו בהם כפי שיורו הרשות המבצעת או המנהל, לפי המקרה עד אשר יורה בית המשפט מה ייעשה בהם.

החזקת מכוורת שנתפסה תק' תשל"א-1971

24. תקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), תשי"ד-1954 - בטלות.
25. לתקנות אלה ייקרא "תקנות להשבחת ייצור חקלאי (בעלי חיים) (דבורים), תשכ"ח-1968".

חיים גבתי
שר החקלאות

כ' בניסן תשכ"ח (18 באפריל 1968)

הכנסת השמונה-עשרה

אורי אריאל

הצעת חוק של חבר הכנסת

756/18/פ

הצעת חוק הרעייה, התשס"ט–2009

פרק א': פרשנות

מטרת החוק	1.	מטרת חוק זה היא להסדיר את השימוש בשטחי מרעה, על מנת לווסת את ניצול שטחי המרעה, למנוע שימוש יתר ושימוש לא ראוי בהם, למנוע מחלוקות בין חקלאים, להיאבק בגניבות החקלאיות, בהשגות גבול ובעבריינות בתחום החקלאי ולהגביר את אכיפת החוק ואכיפת דיני המס בענף <u>גידול בקר צאן הרעייה</u> .
הגדרות	2.	בחוק זה –
"בית משפט לעניינים מינהליים" – בית משפט לפי חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס–2000; ¹
<u>"בעלי חיים" – בקר ודבורים;</u>
"בקר" – פר, שור, פרה, עגל, תאו, סוס, סייח, פרד, חמור, כבש, עז, אתון, גמל, חזיר, וכל בהמה אחרת כיוצא בזה, לרבות ולדותיהם של כל אלה;
<u>"דבורה" – דבורת הדבש המערבית (Apis mellifera);</u>
<u>"דבורית" – כוורת מאוכלסת משפחה של דבורים;</u>
"היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים" – היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים של רשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח–1998; ²
"המינהל" – מינהל מקרקעי ישראל שהוקם לפי חוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך–1960; ³
"היתר רעייה" – היתר שניתן בהתאם לחוק זה;
"היתר רעייה עונתי" – היתר לתקופה שלא תעלה על שנה, שניתן לפי סעיף 11;

¹ ס"ח התש"ס, עמ' 190.

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

³ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

"היתר רעייה שנתי" – היתר רעייה לתקופה של שנה ויותר, שניתן לפי סעיף

9;

"כושר נשיאה" – היחס בין מספר בעלי החיים לשטח המרעה, כפי שיקבע השר או עובד המדינה שהוא הסמיך לכך;

"מחוז" – לפי חלוקת מחוזות של משרד החקלאות ופיתוח הכפר;

"מכורות" – דבורית אחת או קבוצת דבוריות המוצבות במקום אחד;

"מכלאה" – מקום מגודר שנבדק על ידי וטרינר ונמצא מתאים להחזקת בקר לתקופה של שבועיים לפחות;

"מנהל" – עובד משרד החקלאות ופיתוח הכפר שמינה השר;

"מקרקעין ציבוריים" – מקרקעין של רשות הפיתוח, מינהל מקרקעי ישראל

או הקרן הקיימת לישראל, גנים לאומיים או שמורות טבע, ושטחי.

שאינם נתונים לעיבוד חקלאי כדן.

"עדר" – ראש בקר אחד או יותר;

"רעייה" – הולכת בקר שלא בדרך ציבורית או שליחת בקר לשטח פתוח או

עירוני, שמטרתה היא הזנה של בקר, או הנחת דבוריות במקרקעין

ציבוריים;

"פקח" – עובד היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים, או אדם אחר שמונה

בהתאם לחוק זה למשימות אכיפה;

"רשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים" – רשות לשמירת הטבע והגנים

הלאומיים לפי חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים

ואתרי הנצחה, התשנ"ח–1998;⁴

"שטח המרעה" – שטח שהוקצה והוגדר בהיתר רעייה;

"השר" – שר החקלאות ופיתוח הכפר;

"השרים" – השר והשר הממונה על מינהל מקרקעי ישראל.

פרק ב': רשות הרעייה וועדות רעייה

רשות הרעייה 3. (א) מוקמת בזה רשות הרעייה, שבה 17-18 חברים, והם:

(1) יושב ראש הרשות שימנה השר מקרב עובדי משרדו;

(2) שלושה עובדי משרד החקלאות ופיתוח הכפר שימנה השר;

(3) וטרינר שימנה בידי השר;

⁴ ס"ח התשנ"ח, עמ' 202.

(4) שלושה נציגי המינהל, שימנה השר הממונה על המינהל בהתייעצות עם מנהל המינהל;

(5) נציג הקרן הקיימת לישראל כהגדרתה בחוק קרן קיימת לישראל, התשי"ד-1953⁵ (להלן – חוק קרן קיימת), שימנה השר הממונה על המינהל בהמלצת דירקטוריון הקרן הקיימת לישראל;

(6) נציג מגדלי בקר שימנה על ידי השר לאחר התייעצות עם הארגון המאגד את המספר הגדול ביותר של מגדלי הבקר;

(7) נציג מגדלי הצאן שימנה על ידי השר לאחר התייעצות אגודת הנוקדים;

(8) נציג החקלאים שימנה על ידי השר לאחר התייעצות עם התאחדות האיכרים;

(9) נציג הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים שימנה השר בהמלצת מנהל הרשות;

(10) נציג המחלקה להתיישבות של הסוכנות היהודית שימנה השר בהמלצת יושב ראש הסוכנות;

(11) שני נציגי התאחדות חקלאי ישראל שימנה השר לאחר התייעצות עם ההתאחדות האמורה;

(12) נציג היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים שימנה השר בהמלצת מנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים⁵;

(13) נציג מגדלי הדבורים שימנה על ידי השר לאחר התייעצות עם מועצת הדבש.

(ב) הרשות תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה, ככל שאלה לא נקבעו בחוק או בתקנות.

ועדות רעייה 4. (א) בכל מחוז תוקם ועדת רעייה אזורית בת 13-14 חברים והם: אזוריות

(1) מנהל מחוז במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ונציג נוסף שימנה השר;

(2) שני נציגי המינהל שימנה השר הממונה על המינהל;

(3) נציג הסוכנות ימנה על ידי השר בהמלצת יושב ראש הסוכנות;

(4) שני נציגי התאחדות חקלאי ישראל, שימונו על ידי השר בהתייעצות עם ההתאחדות;

⁵ ס"ח התשי"ד, עמ' 34.

- (5) נציג משותף להתאחדות האיכרים ולאיחוד החקלאי למשקי חרות בית"ר שימנה השר ;
- (6) נציג מגדלי הבקר שימנה השר לאחר התייעצות עם ארגון מגדלי הבקר הגדול ביותר ;
- (7) נציג מגדלי הצאן שימנה השר לאחר התייעצות עם אגודת נוקדים ;
- (8) נציג הקרן הקיימת לישראל שימנה השר בהמלצת עם יושב ראש דירקטוריון הקרן הקיימת לישראל ;
- (9) נציג הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים שימנה השר בהמלצת מנהל הרשות ;
- (10) נציג היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים שימנה השר בהמלצת מנהל היחידה.

(11) נציג מגדלי הדבורים שימנה השר לאחר התייעצות עם מועצת הדבש.

- (ב) מנהל מחוז במשרד החקלאות יהיה יושב ראש ועדת הרעייה האזורית.
- (ג) וועדת רעייה אזורית רשאית למנות ועדות משנה ולאצול להן מסמכויותיה ; ואולם, המלצה שלא ליתן לאדם היתר רעייה לבטל היתר רעייה, או לדחות את הבקשה להאריכו, טעונה אישור של הוועדה כולה.
- (ד) רשות הרעייה תקבע בהנחיות את סדרי העבודה ואת סדרי הדיונים של וועדות הרעייה האזוריות, ככל שאלה לא נקבעו בחוק או בתקנות.
- (ה) לא נקבעו סדרי עבודה וסדרי דיונים בחוק, בתקנות או בהנחיות כאמור בסעיף קטן (ד) – רשאית ועדת רעייה אזורית לנהוג בנושאים אלה באופן שייראה לה צודק ויעיל.

5. (א) במחוז הדרום, לצד ועדת הרעייה האזורית, תמונה וועדה למתן היתרים עונתיים

- (1) וטרינר שימנה השר ;
- (2) נציג מנהל מקרקעי ישראל שימנה השר הממונה על המינהל ;
- (3) נציג היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים שימנה השר בהמלצת מנהל היחידה ;
- (4) נציג צה"ל שימנה ראש המטה הכללי ;
- (5) נציג משטרת ישראל שימנה המפקח הכללי של המשטרה ;
- (6) נציג השר הבקיא בענייני מיעוטים שימנה השר.

- (ב) מנהל מחוז הדרום במשרד החקלאות יהיה יושב ראש הוועדה למתן היתרים עונתיים.
- (ג) הוועדה למתן היתרים עונתיים רשאית למנות ועדות משנה, לאצול להן מסמכויותיה ולצרף אליהן מומחים ויועצים שלא מבין חבריה, ובלבד שלא תהיה זכות הצבעה בוועדת המשנה למי שאינו חבר הוועדה; ואולם, החלטה שלא ליתן לאדם היתר רעייה עונתי, או ביטול היתר רעייה כאמור, טעונה אישור של הוועדה כולה.
- (ד) רשות הרעייה תקבע בהנחיות את סדרי העבודה והדיונים של הוועדות למתן היתרים עונתיים, ככל שאלה לא נקבעו בחוק או בתקנות.
- (ה) לא נקבעו סדרי עבודה וסדרי דיונים בחוק, בתקנות או בהנחיות כאמור בסעיף קטן (ד) – רשאית הוועדה למתן היתרים עונתיים לנהוג בנושאים אלה באופן שייראה לה צודק ויעיל.
- (א) אחת לחמש שנים יבצע המינהל, בהנחיה המקצועית של רשות המרעה, סקר אדמות מרעה וימפה קרקעות המתאימות למרעה.
- (ב) מועצת מינהל מקרקעי ישראל, כהגדרתה בחוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך–1960⁶, בהתייעצות עם רשות הרעייה, תגדיר על סמך סקר אדמות המרעה, שטחים המיועדים למרעה ותקבע דמי חכירה לאותם שטחים, ככל שתראה לנכון; בקביעת דמי חכירה המועצה רשאית להתחשב בשיקולים שאינם כלכליים.
- השר, לאחר התייעצות עם רשות הרעייה, יקבע את כושר הנשיאה של בעלי חיים ליחידת שטח, ביחס לכל סוג בקר ולכל סוג קרקע.
- פרק ג': היתרים**
- לא ירעה אדם **בקר או צאן בעלי חיים** ללא היתר, או בחריגה מתנאי ההיתר.
- המינהל רשאי לתת היתר רעייה שנתי במקרקעי ישראל, בכפוף להוראות אלה:
- (1) היתר רעייה יינתן למבקש ההיתר לתקופה של שנה עד שלוש שנים; בהיתר יקבע השטח בו מותרת הרעייה, התקופות בהן מותרת הרעייה וכן תנאים אחרים;
- (2) לא ייתן המינהל היתר רעייה, אלא בהתאם להמלצה של וועדת רעייה אזורית;

סקר שטחי מרעה 6.
וקביעת דמי חכירה

כושר הנשיאה 7.

איסור רעייה בלא היתר 8.

מתן היתרי רעייה במקרקעי ישראל 9.

⁶ ס"ח התש"ך, עמ' 57.

(3) בקשה להיתר רעייה תוגש לוועדת רעייה אזורית, אשר תבחן **ראותה** ותעביר את המלצותיה למינהל;

(4) המינהל רשאי לגבות תשלומים בעד היתר רעייה.

10. (א) בקשה להיתר רעייה תוגש לוועדת הרעייה האזורית על ידי **הבעלים**.

המחזיק, או המבקש להחזיק בעדר או במכוורת בעל העדר, או המחזיק בעדר, או מי שמבקש להחזיק בעדר (להלן – מבקש ההיתר); ועדת הרעייה האזורית תבחן את הבקשה, והיא רשאית להמליץ למינהל לתת, או להימנע מלתת, היתר רעייה למבקש ההיתר; ההמלצה תינתן בכתב ותהיה מנומקת.

(ב) היתר רעייה לא יחרוג מכושר הנשיאה.

(ג) לא תמליץ הוועדה לתת היתר רעייה, למי שרעה בלא היתר בשנתיים שקדמו להגשת הבקשה.

(ד) לא תמליץ הוועדה לתת היתר רעייה **לבקר**, אלא אם הוכח להנחת דעתה כי הבקר בגינו מתבקש ההיתר נמצא בפיקוח ווטרינארי.

(ה) לא תמליץ הוועדה לתת היתר רעייה, אלא אם הוכח להנחת דעתה כי המבקש **או בעל העדר, לפי עניין, דיווח** לרשויות המס על רווחים שהפיקו **מהבקר מבעלי החיים** שבבעלותו.⁷

(ו) הוועדה רשאית שלא להמליץ על מתן היתר רעייה למי שהפר בעבר את תנאי ההיתר הפרות חוזרות ונשנות.

(ז) הוועדה רשאית לשקול את עברו הפלילי של מבקש ההיתר, **או של בעל העדר**, לצורך המלצה למתן היתר רעייה, ולקבל לשם כך מידע מן המרשם הפלילי בהתאם לחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981.⁷

(ח) רשות הרעייה תקבע קריטריונים ואמות מידה למתן היתרי רעייה, בהתחשב במטרות החוק ובשיקולים המנויים בסעיף הזה; לצורך המלצה על מתן רעייה ובחינת תנאיו הוועדה רשאית לשקול שיקולים אחרים הקשורים לעניין, ובכלל זה את מצאי שטחי המרעה, הביקוש לשטחי המרעה, כושר הנשיאה, צורכי החקלאות וצורכי המשק.

היתר רעייה עונתי 11. (א) המינהל יקבע ויתחם שטחים במחוז הדרום המתאימים **לרעייה**.

לרעיית בקר עונתית (בחוק זה – שטח לרעייה עונתית).

(ב) הוועדה למתן היתרים עונתיים רשאית ליתן היתר רעייה עונתי לבעל עדר או למחזיק בעדר המבקש זאת; בהיתר ייקבע השטח בו מותרת הרעייה, התקופה בה הרעייה מותרת ותנאים אחרים ככל שייראו לוועדה.

⁷ ס"ח התשמ"א-1981, עמ' 322.

		(ג) הוועדה למתן היתרים עונתיים תיתן היתרים עונתיים בהתאם להוראות סעיף 10, ויהיו לה הסמכויות של ועדת רעייה אזורית.
		(ד) הוועדה למתן היתרים עונתיים תגבה בעבור היתר רעייה עונתי דמי היתר, כפי שיקבע המינהל.
		(ה) הוראות סעיפים 12 עד 15 יחולו על היתרים עונתיים, בשינויים המחויבים.
חידוש ההיתר	12.	(א) בתום תקופת ההיתר, רשאי המינהל לחדשו, בהמלצת ועדת הרעייה האזורית.
		(ב) בקשה לחידוש ההיתר תוגש על ידי בעל ההיתר לוועדת הרעייה האזורית; הוועדה תשקול את הבקשה בהתאם להוראות סעיף 10.
		(ג) הוועדה רשאית להמליץ על שינוי תנאי ההיתר בהתאם לגודל העדר <u>או המכורות</u> , כושר הנשיאה של קרקע ושינויים בביקוש לשטחי מרעה.
		(ד) המלצת הוועדה תועבר למינהל.
תום תקופת ההיתר	13.	בתום תקופת ההיתר –
		(1) לא חודש ההיתר – יפנה בעל ההיתר את <u>הבקר-בעלי החיים</u> משטח המרעה כפי שייקבע השר בתקנות;
		(2) קיבל אדם היתר רעייה בשטח מרעה אחר – יהיה היתר הרעייה החדש מותנה בכך שמקבל ההיתר יפנה את כל <u>הבקר-בעלי החיים</u> משטח הרעייה שבו רעה קודם לכן.
איסור העברת היתר ורשות לרעות בשטח מרעה	14.	(א) היתר רעייה הוא אישי ואינו ניתן להעברה.
		(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מכר בעל ההיתר את עדו <u>או את הדבוריות שבבעלותו</u> , רשאי הקונה לפנות לוועדת רעייה אזורית ולבקש אישור להעברת היתר הרעייה מהמוכר אליו; הוועדה האזורית תבחן את בקשת הקונה בהתאם להוראות סעיף 10 ותיתן את המלצותיה למינהל; בהתאם להמלצות הוועדה, ובכפוף לתנאים, שחלו על המוכר, רשאי המינהל להעביר את היתר הרעייה לקונה.
שלילת היתר	15.	(א) ועדת המרעה האזורית רשאית להמליץ למינהל לבטל את ההיתר שניתן וזאת בהתקיים אחד מהמקרים הבאים:
		(1) בעל ההיתר הפר את תנאי ההיתר, לאחר שועדת המרעה האזורית התרתה במפר ונתנה לו הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו;

(2) בעל היתר רעה בקר-בעלי חיים מחוץ לשטח המרעה לפי ההיתר שניתן לו, רשאית הוועדה, לאחר שנתנה לבעל ההיתר הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו;

(3) בעל היתר הורשע בעבירה, אשר לדעת הוועדה, מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה – אין הוא ראוי להחזיק בהיתר, וחזקה כי מי שעבר עבירה לפי סעיף 393א לחוק העונשין, התשל"ז – 1977⁸ (להלן – חוק העונשין), אינו ראוי להחזיק בהיתר.

(ב) המליצה הוועדה על ביטול ההיתר, וההיתר בוטל – לא יוחזרו דמי ההיתר.

חובת סימון בקר 16. (א) בעל עדר או המחזיק בעדר יסמן את הבקר שברשותו בסימון שיאפשר לשייך את הבקר לבעליו.

(ב) המחזיק במכורות יסמן את כוורותיו בהתאם לאמור בפקודת הגנת דבורים [נוסח חדש], תשמ"ג-1983. (הערה – לאחר תיקונה בהתאם להצעתנו המצ"ב)

(ג) השר יקבע את פרטי הסימון ואופן ביצועו.

(ד) סימון יהווה ראיה לכאורה לבעלות בבקר על בקר או על דבורים על בעל-החיים בכל הליך פלילי או אזרחי.

פרק ד': פיקוח ועונשין

איסור הסגת גבול 17. (א) לא ישלח אדם בקר שברשותו או בהשגחתו לשטח מרעה של אחר, בין אם על ידי חיתוך הגדר התוחמת את שטח המרעה ובין אם בדרך אחרת.

(ב) המשלח בקר שבהשגחתו מחוץ לשטח המרעה שהוקצה לו, בין על ידי חיתוך הגדר התוחמת את שטח המרעה ובין בדרך אחרת בניגוד להוראות סעיף קטן (א), דינו – שנתיים מאסר.

(ג) לא יניח אדם דבוריות שברשותו או בהשגחתו בשטח מרעה של אחר.
(ד) המניח דבוריות שברשותו או בהשגחתו בניגוד להוראות סעיף קטן (ג), דינו – שנתיים מאסר.

פיצוי ללא הוכחת נזק 18. המשלח בקר לשטח מרעה של אחר, או המאפשר לבקר שבהשגחתו לרעות בשטח המרעה או בשדהו של אחר, וכן המניח דבוריות שבהשגחתו או ברשותו על שטח מרעה של אחר, ישלם לנפגע מפעולות אלה פיצויים ללא הוכחת נזק בשל כל הסגת גבול, בסכום של 10,000 שקלים חדשים.

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

19. היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים תשמש גם כיחידת פיקוח הממונה לפי חוק זה.

(ב) לצורך מילוי תפקידו, יהיה הפקח רשאי להיכנס לכל מקום, לרבות מבנה חקלאי או אחר, אולם לא יכנס פקח למבנה המשמש למגורי אדם ללא צו בית משפט לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט–1969.⁹

20. הענקת סמכויות שוטר לפקחים (א) לצורך מילוי תפקידו יהיו לפקח הסמכויות המסורות לשוטר לפי פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹⁰ ולפי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996.¹¹

(ב) לצורך מילוי התפקידים על פי דין, דינה של יחידת פיקוח כדין תחנת משטרה.

21. מציאת בקר מחוץ לשטח מרעה שהוקצה לו, תפיסה, עיכבון ופיצוי (א) נמצא בקר בשטח מרעה שלא של בעליו בלא שניתן לגבי בקר זה אישור מעבר (בסעיף זה – בקר מסיג גבול), יחולו הוראות אלה:

(1) בעל היתר הרעייה באותו השטח יפנה את העדר בכוחות עצמו ואם לא הצליח – יודיע על כך ליחידת הפיקוח ויגיש תלונה במשטרה;

(2) פקח יבדוק את נסיבות המקרה, בתוך 24 שעות מהמועד שבו נודע לו על כך שיש בקר מסיג גבול; מצא כי התלונה מבוססת לכאורה, רשאי הפקח לתפוס את הבקר מסיג הגבול ולהעבירו למכלאה, או למקום אחר המתאים להחזקת בקר שאושר לשם כך על ידי מנהל השירות הוטרינארי;

(3) אותר הבעלים של הבקר שנתפס בתוך שבעה ימים ממועד התפיסה, ישיב הפקח את הבקר, ובלבד שהבעלים ישלם את הפיצוי האמור בסעיף 18 בתוספת ההוצאות האמורות בפסקה זו; הבעלים של הבקר שנתפס יישא בכל העלויות הסבירות של תפיסת הבקר והחזקתו, אלא אם כן הראה, להנחת דעתו של המפקח האזורי, כי עשה כל מאמץ סביר כדי למנוע את הסגת הגבול;

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.
¹⁰ חא"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.
¹¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

(4) לא אותר הבעלים של הבקר מסיג הגבול לפי סעיף קטן (3), יהיה דין הבקר כדין אבידה לפי חוק השבת אבידה, התשל"ג-1973¹² ודין מי שאת גבולו הסיג יהיה כדין מוצא, לפי החוק האמור, ובלבד שהמוצא ישא בעלויות תפיסתו והחזקתו של הבקר בתקופה בה הוחזק על ידי הפקח; סירב המוצא לעשות כן, יהיה הבקר קניין המדינה והמדינה תישא בהוצאות תפיסתו והחזקתו.

(ב) נמצא בקר רועה על מקרקעי ישראל בלא היתר רעייה – רשאי הפקח לתפוס אותו, בין אם מדובר בשטח מרעה, ובין אם לאו, וככל שמדובר בשטח מרעה – גם בלי שנמסרה תלונה מבעל היתר רעייה באותו שטח; על התפיסה לפי סעיף קטן זה יחול סעיף קטן (א)(3) ו-(4), בשינויים המחויבים; ואולם, דין מי שאת גבולו הסיג הבקר לא יהיה כדין מוצא אם לא הודיע על הסגת הגבול ליחידת הפיקוח ולא הגיש תלונה במשטרה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו על דבורים בשינויים המתחייבים.

22. (א) הרועה בקר או מניח דבוריות במקרקעי ישראל בלא היתר, דינו – שישה חודשי מאסר.

(ב) הרועה בקר או מניח דבוריות בשטח המרעה שהוקצה לו בניגוד לתנאי ההיתר דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.

23. (א) תוקם ועדת ערר שתדון בעררים לפי חוק זה; הוועדה תורכב משלושה חברים והם:

(1) שופט בדימוס שימנה השר בהמלצת שר המשפטים, והוא יהיה יושב ראש הוועדה;

(2) מומחה לחקלאות שימנה השר;

(3) נציג המינהל שימנה השר האחראי על מינהל מקרקעי ישראל.

(ב) הוועדה תקבע את סדרי עבודתה ודיוניה.

(ג) הרואה עצמו נפגע מהחלטה לפי סעיפים 9, 11, 12 ו-15, רשאי לערור עליה בפני הוועדה תוך 14 יום ממסירת ההחלטה לעורר; הוועדה רשאית להאריך תקופה זאת.

(ד) הוועדה תדון ותכריע בערר בתוך זמן סביר, ולא יאוחר מ-30 ימים לאחר הגשתו, אלא אם ביקש העורר לצרף מסמכים נוספים או לטעון בפני הוועדה לאחר הגשת הערר.

¹² ס"ח התשל"ג, עמ' 172.

- (ה) הוועדה תיתן החלטה מנומקת בכתב ותודיע לעורר על החלטתה.
- (ו) הוועדה תיידע את העורר על זכותו לעתור לבית משפט לעניינים מינהליים.
- עתירה לבית משפט 24. הרואה עצמו נפגע מהחלטת ועדת ערר, רשאי לעתור נגדה לבית משפט לעניינים מינהליים.

פרק ה': הוראות כלליות

- ביצוע ותקנות 25. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
- ביטול חוקים 26. פקודת הרועים (מתן רשיונות)¹³ וחוק להגנת הצומח (נזקי עזים), התשי"ג-1950¹⁴ – בטלים.
- הוראות מעבר 27. בשנה הראשונה מיום תחילתו של חוק זה, רשאית ועדת רעייה אזורית, או ועדה למתן היתרים עונתיים, להמליץ על מתן היתר, או לתת היתר, לפי העניין, גם למבקש שמתקיימות בו נסיבות המונעות את מתן ההיתר, המנויות בסעיף 10(ד) עד (ח).

דברי הסבר

כיום רעיית הבקר מוסדרת בשני דברי חקיקה ארכאיים. האחד הוא פקודת הרועים (מתן רישיונות) משנת 1964, הבא להסדיר את המרעה, אך היא מוחלת על שטח קטן של המדינה ואינה מופעלת למעשה. השני הוא חוק להגנת הצומח (נזקי עזים) משנת 1950, המטיל פיקוח משמעותי על רעיית עזים בלבד. הצעת החוק באה להחליף את החוקים הקיימים, להתאים ולהסדיר את הרעייה לפי מצב הקרקעות כיום. קבלת החוק המוצע תחזק את יכולת האכיפה, תתרום להרחקת פושעים מתחום פעילות זה ותצמצם את תופעת גניבת הקרקעות והבקר. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת השבע-עשרה על ידי חבר הכנסת אורי אריאל וקבוצת חברי הכנסת (פ/3105/17) – הוסרה מסדר יומה של הכנסת ביום י"ט באדר התשס"ח (26 במרץ 2008) וכן (פ/3602/17).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ז' בניסן התשס"ט – 1.4.09

¹³ ע"ר מס' 1488, תוס' 1, עמ' (ע) 129, (א) 159.

¹⁴ ס"ח התשי"ג, עמ' 311.

פקודת הגנת דבורים [נוסח חדש], תשמ"ג-1983

1. בפקודה זו —
"דונג דבורים אמיתי" — החומר שמכילות דבורים והמופק מחלות דונג;
"השר" — שר החקלאות;
"מגדל" — בעל דבורים או מי שמועסק בניהול מכוורת או בטיפול בה, וכן כל אדם שהוא הבעל או המחזיק של מקרקעין שבהם יש כוורות לדבוריות של דבורי-בר;
"רקבון הוולד" — לרבות מחלה או מצב בדבורים שנגרם ממתג לרוי (bacillus larvae) או נקד משורשר פלוטון (streptococcus pluton).
2. השר רשאי, בהודעה ברשומות, למנות מפקח או מפקחים לענין פקודה זו.
3. (א) מגדל לא יחזיק ברשותו דבוריות, כוורות או חומר הקשור בהחזקת דבורים, הנגועים ברקבון הוולד.
(ב) נודע למגדל על קיומו של רקבון הוולד בדבורית או במכוורתו, יטפל בדבורים, בכוורות או בחומר בדרך שקבע מפקח.
(ג) המגדל יודיע למפקח את תוצאות הטיפול במועדים שקבע המפקח, ואם דרש זאת המפקח, ישמיד מיד בשריפה את הדבורים, החלות והדבש הנגועים וכל חומר נגוע אחר.
4. (א) מפקח רשאי להיכנס ולבדוק כל מכוורת וכל מקום שבו מצויה דבורית כדי לוודא שאינם נגועים במחלת דבורים זיהומית או מידבקת.
(ב) בכניסתו לחצרים תוך מילוי תפקידו, יציג המפקח, אם נדרש לכך, תעודה בדבר מינויו.
(ג) בכל אזור שידוע כי מצוי בו רקבון הוולד, רשאי המפקח לדרוש מן המגדל להעביר את הדבורים לכוורות שיש להן מסגרות ניידות.

(1) פורסמה בדיני מדינת ישראל [נוסח חדש] תשמ"ג מס' 36 מיום 19.8.1983 עמ' 757.
הנוסח הנ"ל בא במקום פקודת מחלות דבורים חא"י פרק ט' עמ' 53; 1936, תוס' 1 עמ' 217. תחילת הנוסח החדש היא חודש מיום פרסומו.
(ד) ראה מפקח כי רקבון הוולד או מחלת דבורים זיהומית או מידבקת אחרת הופיעה בצורה חמורה, יביא לכך שיושמדו מיד באש הדבוריות הנגועות יחד עם כוורתיהן ותכולת כוורות אלה וכל חומר נגוע או מזוהם אחר.
(ה) ראה מפקח כי מחלת דבורים זיהומית או מידבקת הופיעה בדבוריות בצורה שאינה חמורה, יתן הודעה בכתב למגדל לענין הטיפול במחלה ויקבע מועד להשלמתו של הטיפול.
(ו) חלף המועד האמור ולא טיפל המגדל במחלת הדבורים בהתאם להודעה, יעשה זאת המפקח, על חשבוננו של המגדל, וההוצאות ייגבו מהמגדל כחוב אזרחי.
5. אם היתה או ישנה במכוורת מחלה זיהומית או מידבקת, לא ימכור מגדל, לא ימיר, לא יתן ולא יסלק מן החצרים דבורים, כוורות וכן אבזרים או מכשירים משומשים למכוורת, ולא יגרם לנתינתם או לסילוקם, עד שיקבל אישור בכתב ממפקח כי הם נקיים מזיהום.
6. (א) לא ייבא אדם לישראל —
(1) כוורות, כלים, אבזרים או ציוד מכוורת שהם משומשים;
(2) דבורים בחלות, או דבורים בחבילה המכילה דבש שלא חומם תחילה למאה מעלות צלזיוס במשך שלושים דקות;
(3) דבורים או מלכות, אלא אם נתקיימו אלה:
(א) ניתנה הודעה מראש למנהל הכללי של משרד החקלאות על הכוונה ליבאם ועל יעד המשלוח;
(ב) הם הובאו תחילה לבדיקה במקום שנקבע;

הגדרות
[2]

מינוי מפקחים
[3]
הטיפול בדבורים
נגועים במחלה
[4]

סמכויות מפקח
[5]

איסור מכירת
מכוורת וציוד
נגועים
[6]

תנאים ליבוא
[7]

(ג) למשלוח צורף אישור בכתב של הרשות המוסמכת בארץ המוצא, הקובע כי המכוורת שממנה שוגרו נבדקה בתוך ששים הימים שקדמו למשגור ונמצאה נקיה לחלוטין ממחלה זיהומית או מידבקת.

(ב) יובאו כוורות, כלים, אבזרים, ציוד מכוורת, דבורים או מלכות בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי פקיד מכס או מפקח לתפסם ולהשמידם או לחלטם ולא ישולמו פיצויים למי שטוען לזכות בהם.

7. לא ייבא אדם ולא ייצר בישראל ולא ימכור או יציג למכירה בישראל שעווית אלא אם —

ייצור ויבוא
של שעווית
[א7]

- (1) היא עשויה יריעות דונג דבורים אמיתי וטהור ללא עקבות סרזין, פרפין או חומר זיוף אחר;
- (2) יש בה תבליט של תאים משושים בגדלם של תאים שמייצרות דבורים.

א7. לא יחזיק אדם דבורית, אלא אם כן נרשמה וסומנה.

רישום וסימון כוורות

8. העובר על הוראות פקודה זו, או מפר הוראות מפקח או מפריע לו להשתמש בסמכויותיו שלפי פקודה זו, דינו — מאסר חודש.

עונשין
[8]

9. השר רשאי להתקין תקנות לביצועה של פקודה זו ובכלל זה תקנות בדבר —

תקנות
[9]

- (1) הטיפול בדבורים והגנתן מפני מחלות ונזקים אחרים;
- (2) המקומות שבהם מותר לייבא דבורים ומלכות, תנאי היבוא ומשך הזמן שבו יוחזקו לשם הסתכלות או בהסגר;
- (3) הטיפול בדבורים, כוורות וכל חומר אחר הנגועים ברקבון הוולד או במחלה מידבקת אחרת.

(4) דרך רישום וסימון הדבוריות, ובכלל זה:

(א) החובה לציין את מקום הנחת הדבוריות;

(ב) החובה לציין את מספר הדבוריות;

(ג) אופן סימון הדבוריות;

(ד) שיעור אגרת הרישום.

משה נסים
שר המשפטים

מונחים המשמשים בנוסח זה:

דבורית	—	colony of bees
מכוורת	—	apiary
כוורת	—	bee hive
שעווית	—	wax comb foundation

תקנות הגנת הדבורים, תשע"ג-2013

בתוקף סמכותי לפי סעיף 9 לפקודת הגנת הדבורים [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –
"מרשם" – מערכת רישום הדבוריות באתר האינטרנט של משרד החקלאות.	הגדרות
2. א. בעת רישום דבוריות במרשם יימסור המגדל את הפרטים הבאים:
(1) נקודת ציון גיאוגרפית של מקום הנחת הדבוריות;
(2) מספר הדבוריות שיונחו בכל נקודה.
ב. עם סיום הליך הרישום במרשם יופק למגדל מספר רישום עבור כל דבורית.	רישום דבוריות
3. מגדל יסמן את הדבוריות שבחזקתו במספרי הרישום שהופקו לו באופן בולט וברור.	סימון דבוריות
4. אגרת הרישום תעמוד על 5 ש"ח לכל דבורית.	אגרה

אישור לרעיית
דבורים

חתי' חמל"ט-1574

סימון הדבוריות
אישור לרעיית
דבורים

חתי' חמל"ט-1574

חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961

1.	בחוק זה – "אזור מיושב" – אזור שבו מצויים כדין מתקנים המשמשים למגורים, לעסק או לשהיית בני אדם.	הגדרות (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997
	<u>[אפשרות אחרת, בהתאם להגדרת המונח בתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש), תשנ"ג-1992:]</u> "אזור מגורים" – אזור שנקבע אזור מגורים בתכנית בנין העיר, בהתאם לדיני התכנון והבניה, וכן אזור המשמש כאזור מגורים למעשה];	
	"השר" – השר לאיכות הסביבה; "חוק זה" – לרבות התקנות, חוקי העזר וההוראות שניתנו לפיו.	
2.	לא יגרום אדם לרעש חזק או בלתי סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפריע, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים.	מניעת רעש
3.	לא יגרום אדם לריח חזק או בלתי סביר, מכל מקור שהוא, אם הוא מפריע, או עשוי להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים.	מניעת ריח
4.	<u>(בוטל) לא יחזיק אדם בעל חיים שיקבע השר בתקנות באזור מיושב, בדרך שעשויה לגרום סכנה או להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים.</u>	(תיקון מס' 4) תשס"ח-2008 מניעת מטרד מבעלי חיים
5.	השר יתקין, בתקנות, כללים לביצוע סעיפים 2, 3 ו-34, ובין השאר רשאי הוא לקבוע מה הם רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים, ומהי דרך החזקת בעלי חיים שעשויה לגרום סכנה או להפריע.	כללי ביצוע (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997 (תיקון מס' 4) תשס"ח-2008
6.	רשות מקומית רשאית בחוק עזר, באישור השר, לקבוע הוראות מיוחדות לענין חוק זה, בהתחשב בתנאים המיוחדים של המקום ותושביו, והוראות כאמור יכול שיסטו מהוראות תקנות שהותקנו לפי חוק זה, לרבות קביעת אי-תחולתן של התקנות באזורים, בימים או בשעות שהוגדרו בחוק העזר.	חוקי עזר (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997
7.	השר רשאי להורות, בתקנות, על הצעדים שיש לנקוט למניעת כל הפרה של הסעיפים 2 או 3; תקנות כאמור יכול שיהיו כלליות או לסוגים.	הוראות כלליות (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997 (תיקון מס' 4) תשס"ח-2008
8.	(א) השר או מי שהשר מינהו לכך, רשאי להורות לאדם פלוני על הצעדים שעליו לנקוט למניעת כל הפרה של הסעיפים 2 או 3. (ב) התקנת תקנות לפי סעיף 7, או חוק עזר לפי סעיף 6, לא תגרע מהסמכות לתת הוראות לפי סעיף זה, למי שהתקנות או חוק העזר האמורים חלים עליו.	הוראות אישיות (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997 (תיקון מס' 4) תשס"ח-2008
9.	כל רשיון על פי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, או רשיון אחר הנדרש על פי כל חיקוק לניהול מפעל, יראוהו כאילו הוא מותנה בקיום הוראות חוק זה.	רשיונות למפעלים (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997
9א.	(בוטל).	(תיקון מס' 6) תשע"א-2011
9ב.	(בוטל).	(תיקון מס' 6) תשע"א-2011
10.	בכל הליך משפטי לפי חוק זה – (1) מפגע שנקבע כחזק או כבלתי סביר בתקנות לפי סעיף 5, חזקה שהוא עשוי לגרום הפרעה לאדם המצוי בקרבת מקום, כל עוד לא הוכח היפוכו; (2) העובדה שהנאשם או הנתבע מילא את כל המוטל עליו בהוראות שניתנו לפי סעיף 8, תהא לו הגנה טובה.	ראיות

10א. (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה, וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות לביצוע צו לסילוק מפגע לפי סעיף 11ב, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם מפגעי רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים.

(ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 20כג(ב) עד (ח) לחוק המים, תשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיף זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו להסרת המפגע, אם הגיש התובע או מי שהוציאן בקשה לבית המשפט.

(ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט, בהחלטה כאמור, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם, הכל כפי שייראה לו בנסיבות הענין.

11. (א) העובר על הוראות אלה, דינו – מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

עונשין
(תיקון מס' 3)
תשנ"ז-1997

(1) סעיפים 2 ו-3 לחוק זה;

(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

(2) הוראות השר, או מי שהוא מינה לכך, לפי סעיף 8(א) לחוק זה;

(3) תקנות שהתקין השר הקובעות מהם רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים, או תקנות הקובעות את הצעדים שיש לנקוט כדי למנוע הפרת הוראות סעיפים 2 או 3 לחוק זה;

(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

(4) אי-ביצוע צו לסילוק מפגע לפי סעיף 11ב לחוק זה.

(תיקון מס' 5)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 5)
תשס"ח-2008

(ב) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א), באופן או בנסיבות מחמירות, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(1)(ב) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר;

(תיקון מס' 5)
תשס"ח-2008

(2) לענין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" – לרבות הוצאה שנחסכה;

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בהתראה ושחילתה עם מסירתה; לענין זה, "התראה" – התראה בכתב ממי שהשר הסמיכו לענין זה.

(ד) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו – מאסר כאמור בסעיף קטן (א) או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ה) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

(ו) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון כמשמעותה בחוק שמירת הנקיון, תשמ"ד-1984 (להלן – הקרן לשמירת הנקיון).

11א. (א) שוטר רשאי לנקוט אמצעים על מנת להפסיק רעש הנגרם ממכשיר אזעקה המותקן בכלי רכב והנמשך למעלה מ-20 דקות.

סמכות לענין אזעקות
ברכב
(תיקון מס' 2)
תשנ"ב-1992

בסעיף זה, "נקיטת אמצעים" – לרבות פירוק או פגיעה בחלקים של הרכב או של מערכת האזעקה, פריצה לרכב או גרירתו.

(ב) נפתחה מכונית תוך נקיטת אמצעים כאמור בסעיף קטן (א), לא יהיה על המשטרה או על השוטר שגרם לפתיחת המכונית להציב שמירה ליד המכונית.

(ג) שוטר לא ישא באחריות בנזיקין על מעשה שעשה לפי סעיף זה, בתום לב.

(ד) הוצאות הגרירה וההחסנה של כלי רכב שנגרר לפי סעיף קטן (א) יחולו על בעל הרכב כאמור בסעיף 70א(3) לפקודת התעבורה.

11ב. (א) נוכח השר או מי שהוא הסמיך לענין זה כי נגרם רעש או ריח חזקים או בלתי סבירים

צו לסילוק מפגע
(תיקון מס' 3)
תשנ"ז-1997
(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008

(להלן – מפגע), וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לעשות את אלה:

(1) לצוות על מי שגרם למפגע או על בעל הנכס שממנו נגרם המפגע, להפסיק את המפגע, או לסלקו למקום, באופן ובתוך תקופת הזמן שנקבעה בצו ושתחילתה במועד מסירתו, הכל כפי שיוורה בצו;

(2) לצוות על מי שגרם למפגע או על בעל הנכס שממנו נגרם המפגע בצו כאמור בפסקה (1), להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לענין זה, לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה, אך לא מילא אחר הוראות הצו, חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו, לקרן לשמירת הנקיון; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה).

(ג) מי שהשר הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי), בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

11ב. (א) הוראה את עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 11ב, רשאי להגיש לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

11ג. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 11 על ידי התאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 11 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

11ד. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

11ה. (א) על עבירה לפי חוק זה רשאים המנויים להלן להגיש קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי:

(1) כל אדם – לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;

(2) רשות מקומית – לגבי עבירה שנעברה בתחומה;

(3) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים הקבועים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992.

(ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, תוך 60 ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

11ו. (א) חוק זה יחול על המדינה, ואולם –

(1) הוא לא יחול על מיתקני הועדה לאנרגיה אטומית ועל מי שהוחל עליו צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בניה והפעלה של כור גרעיני), תשל"ה-1974;

(2) הוראות חוק זה לא יחולו על פעילות בטחונית או מבצעית או על תוצאות פעילות כאמור, של –

(א) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה;

בקשה לביטול צו על ידי בית המשפט (תיקון מס' 5) תשס"ח-2008

אחריות נושא משרה בתאגיד (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997

שיעורי קנסות (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997

קובלנה (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997

תחולה על המדינה (תיקון מס' 3) תשנ"ז-1997

- (ב) יחידות סמך של משרד הבטחון, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה ;
(ג) צבא הגנה לישראל,
- ואולם פעילות כאמור תבוצע, ככל האפשר, בהתאם להוראות חוק זה.
- (ב) הוראות חוק זה לא יחולו על חברה ממשלתית שהועברו אליה תחומי פעולה של מי מהמנויים בפסקה (א)(2) אחרי יום כ"ג באדר ב' תשנ"ז (1 באפריל 1997), בכל הנוגע לתחומי הפעולה שהועברו אליה.
12. (בוטל).
13. לענין פקודת הנזיקין האזרחיים, 1944, דין כל הפרה של הוראת חוק זה כדין מטרד היחיד.
14. כל מקום בחוק שמדובר בו על גרימת מעשה פלוני, רואים אדם כאילו גרם לאותו מעשה גם אם הוא נעשה במקום הנתון לשליטתו או לפיקוחו, או על ידי מי שנתון לשליטתו או לפיקוחו, והוא לא נקט כל האמצעים הסבירים למניעתו; הטוען כי נקט אמצעים כאמור – עליו הראיה.
15. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל חיקוק ולא לגרוע מהן, ואין בהן כדי למנוע מרשות של המדינה או מרשות מקומית לקבוע הוראות נוספות על הוראות חוק זה בתחום סמכויותיהן כדין.
16. השר רשאי לקבוע, בתקנות, פטור מהוראות חוק זה, כולן או מקצתן, אם ראה שהדבר דרוש לשם שמירה על זכות ציבורית שהיא עדיפה על הזכות שתיפגע על ידי כך.
17. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על רעש וריח, שפעולתם אינה חורגת מחוץ לרשות היחיד של הגורם להם.
- (ב) הוראות חוק זה לא יחולו על רעש מכלי טיס שחל לגביהם סעיף 73 לחוק הטיס, התשע"א-2011.
18. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

(תיקון מס' 1)
תשכ"ה-1965
משרד היחיד

גרם מעשה

שמירת תוקף

פטור
(תיקון מס' 3)
תשנ"ז-1997

אי תחולת החוק
(תיקון מס' 4)
תשס"ח-2008
(תיקון מס' 7)
תשע"א-2011

(תיקון מס' 7)
תשע"א-2011

ביצוע ותקנות
(תיקון מס' 3)
תשנ"ז-1997

חיים משה שפירא
שר הפנים

ישראל ברזילי
שר הבריאות

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

תקנות למניעת מפגעים (בעלי חיים), תשע"ג-2013

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 4 ו-5 לחוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961, אני מתקין תקנות אלה:

1. בתקנות אלה –

הגדרות

"מחזיק" – מי שבעל חיים נמצא ברשותו או בפיקוחו;

"דרך" – כהגדרתה בפקודת הפרשנות (נוסח חדש), ולמעט אם עיקר שימושה לצרכים חקלאיים;

2. לעניין סעיף 4 לחוק, בעלי החיים שבטור א' שבתוספת לא יוחזקו באיזור מגורים אלא באופן המתואר בטור ב' שבתוספת.

מניעת מטריד
מבעלי חיים

3. החזקת בעלי החיים שבטור א' שלא באופן המתואר בטור ב' שבתוספת תחשב, לעניין סעיף 4 לחוק, החזקה שעשויה לגרום סכנה או להפריע.

אופן החזקת
בעלי חיים

תוספת

(תקנות 2 ו-3)

טור א'	טור ב'
1. דבורים	דבוריות יונחו במרחק העולה על 50 מטרים ממבנה או ממתקן המשמש למגורים, לעסק או לשהיית בני אדם, ובמרחק העולה על 15 מטרים מדרך.